

Detaljplan för NORRTÄLJE SJUKHUS, del av kvarteret LASARETTET och kvarteret VASSBOTTEN i Norrtälje stad.

PLANBESKRIVNING

Dnr 91-1095

HANDLINGAR

Till planförslaget hör följande handlingar:
plankarta i skala 1:1000 med bestämmelser
denna beskrivning samt genomförandebeskrivning
fastighetsförteckning
samrådsredogörelse

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Planförslaget syftar till att möjliggöra en omfattande tillbyggnad i flera etapper av Norrtälje sjukhus sydväst om den gamla lasarettbyggnaden. Den första etappen är lokaliserad till mitten av det nya storkvarteret, varigenom Frötunagatans norra del införlivas i kvartersmarken.

PLANDATA

Läge

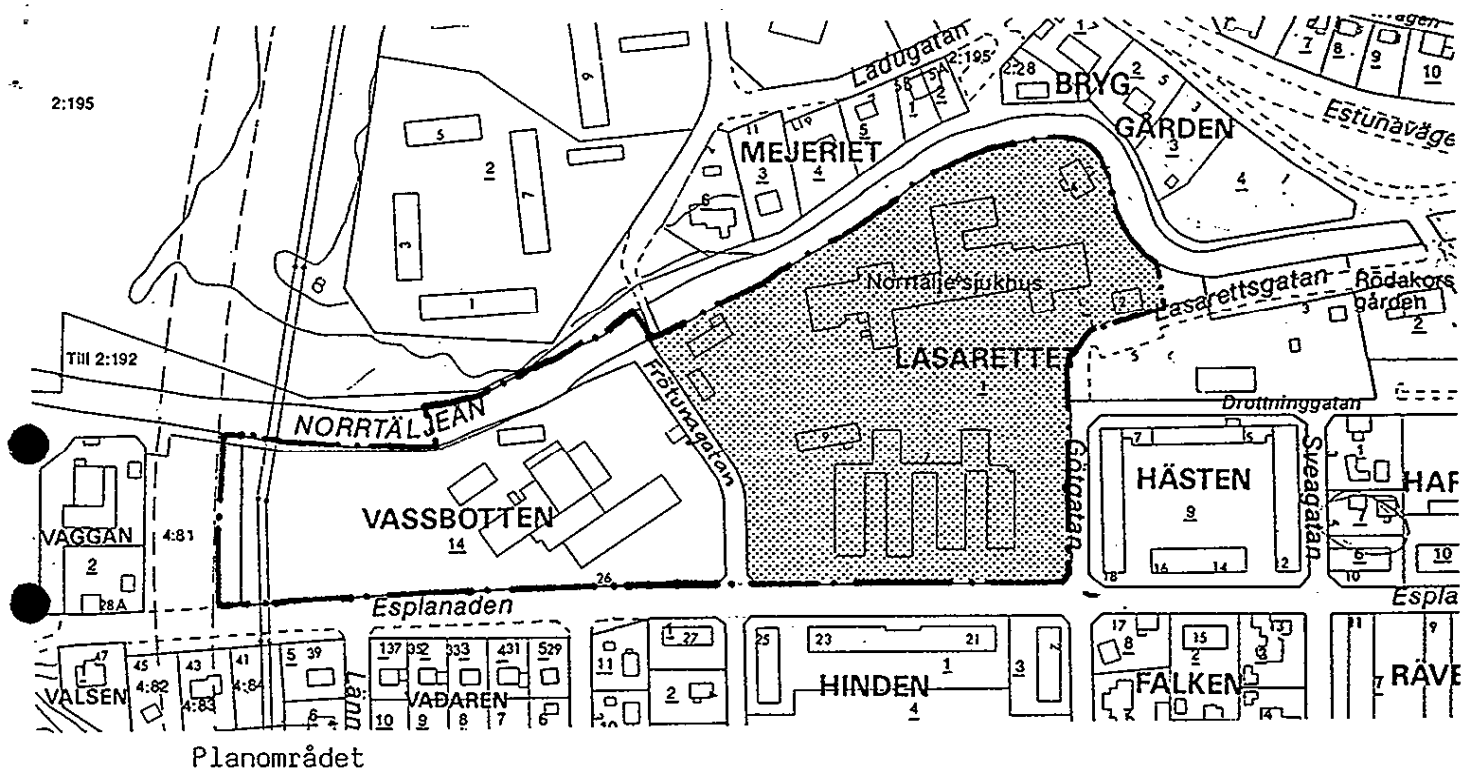
Planområdet är beläget i stadsdelen Grossgårdet, väster om Norrtälje stadskärna, och begränsas i norr av Norrtäljeån och i söder av Esplanaden.

Areal

Planområdet omfattar hela kv Vassbotten, Frötunagatans norra del samt större delen av kv Lasarettet. Den östligaste delen av kv Lasarettet har undantagits eftersom den inte ingår i det nuvarande sjukhusprojektet. Det nya sjukhusområdet upptar en markyta om cirka 5,5 hektar.

Markägförhållanden

Stockholms Läns Landsting äger genom Locum den del av planområdet som utgör kv Lasarettet, medan Norrtälje kommun äger resten. Kommunen förvärvade kv Vassbotten år 1991 och avser nu att försälja den del av planområdet som utgör kvartersmark till Landstinget. Södra stranden utmed ån avses behållas som allmän platsmark. Se kartillustration på nästa sida.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Översiktsplan

I gällande översiktsplan för Norrtälje stad, vilken antogs av kommunfullmäktige i juni 1992, redovisas både kv Vassbotten och kv Lasarettet som verksamhetsområde. Sjukhusändamålet strider således inte mot översiktsplanens intentioner. Under tiden som översiktsplanen utarbetades pågick också utredningar angående det nya sjukhusets lokalisering i staden. Flera tomter i stadens utkant prövades men alla hade nackdelar jämfört med det nu aktuella läget.

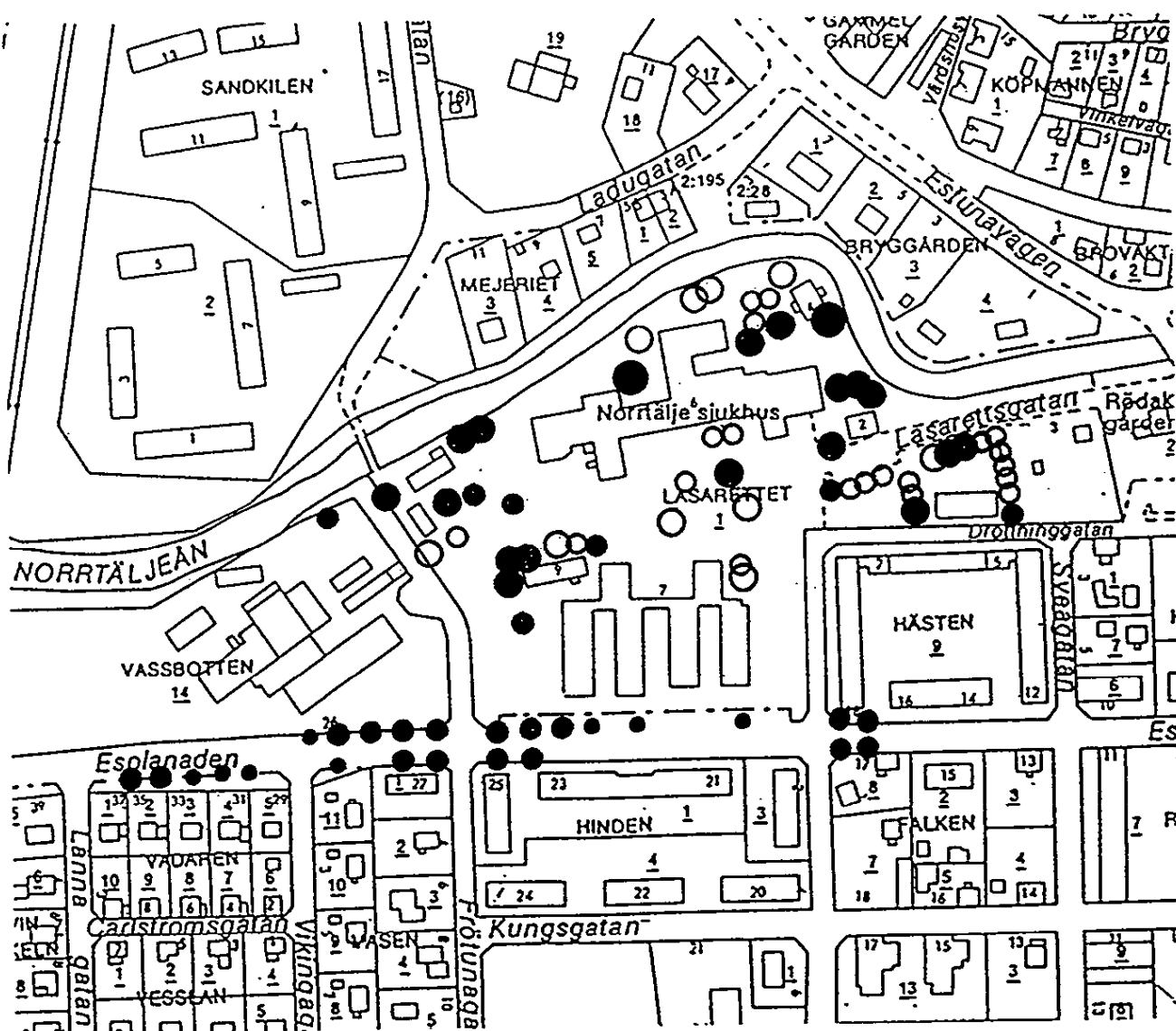
Gällande detaljplaner

Planområdet omfattas av två stadsplaner från 70-talet. Den östra, som är fastställd 1979-10-09, anger för kv Lasarettet en byggnadsrätt för allmänt ändamål i två respektive tre våningar. Den västra stadsplanen är fastställd 1977-07-26 och anger för kv Vassbotten en byggnadsrätt för småindustriändamål i två våningar.

FÖRUTSÄTTNINGAR

Mark och vegetation

Marken inom planområdet sluttar svagt mot nordväst. Närmast Norrtäljeån finns en brant strandbrink på 2 till 3 meters höjd. Utmed Esplanaden finns en rad planterade lindar, vilka har stor betydelse för miljön i området. Dessutom växer ett antal värdefulla träd kring gamla lasaretsbyggnaden. Här finns för Norrtäljeförhållanden så pass sällsynta arter som kastanje, bok och sykomorlön. Vid sjukhusutbyggnaden är det väsentligt att denna vegetation skyddas på ett ändamålsenligt sätt. Träden har mätts in och klassificerats. Vissa av de värdefulla träden, vilka berörs av den tänkta byggnadskroppen, kan eventuellt flyttas till andra ställen inom kvarteret. Av nedanstående kartillustration framgår var den värdefulla vegetationen finns. Träd av högsta klass har markerats med fyllda cirklar och andra värdefulla träd med ofyllda cirklar.

Geotekniska förhållanden

En översiktlig geoteknisk utredning för del av planområdet har utförts av VIAK 1962. Den visar att pålning är nödvändig i norra delen av kv Vassbotten och närmast ån. Locum har nu beställt en mer detaljerad geoteknisk undersökning för att rätt kunna bedöma grundläggningskostnaderna. Även eventuella markradonförekomster ska kartläggas genom byggherrens försorg.

Fornlämningar

Inga kända fornlämningar finns inom planområdet. Kvarteren berörs inte heller av det riksintresseområde för kulturmiljövården som finns inom Norrtölje stadskärna.

Befintlig bebyggelse

Den gamla lasarettbyggnaden, som är uppförd 1897, har visst kulturhistoriskt värde. Byggnaden har fina tegelfasader och dess yttre bör inte förvanskas. Lasarettet har byggts till i flera etapper. Övrig bebyggelse inom planområdet saknar kulturhistoriskt värde.

Ambulansgaraget vid hörnet av Esplanaden och Frötunagatan är byggt 1981 och föreslås behållas tills vidare.

Trafikförhållanden och parkering

Planområdet trafikförsörjs idag via Esplanaden och Götgatan, vilka är klassificerade som huvudgata respektive uppsamlingsgata i stadens trafiknät. Enligt den senaste trafikräkningen 1989 har Esplanadens östra del en trafikmängd på 3500 fordon per årsmedeldygn, vilket anses vara nära kapacitetstaket med gatans nuvarande utformning. Vid vissa tidpunkter leder detta till problem för utryckningsfordon.

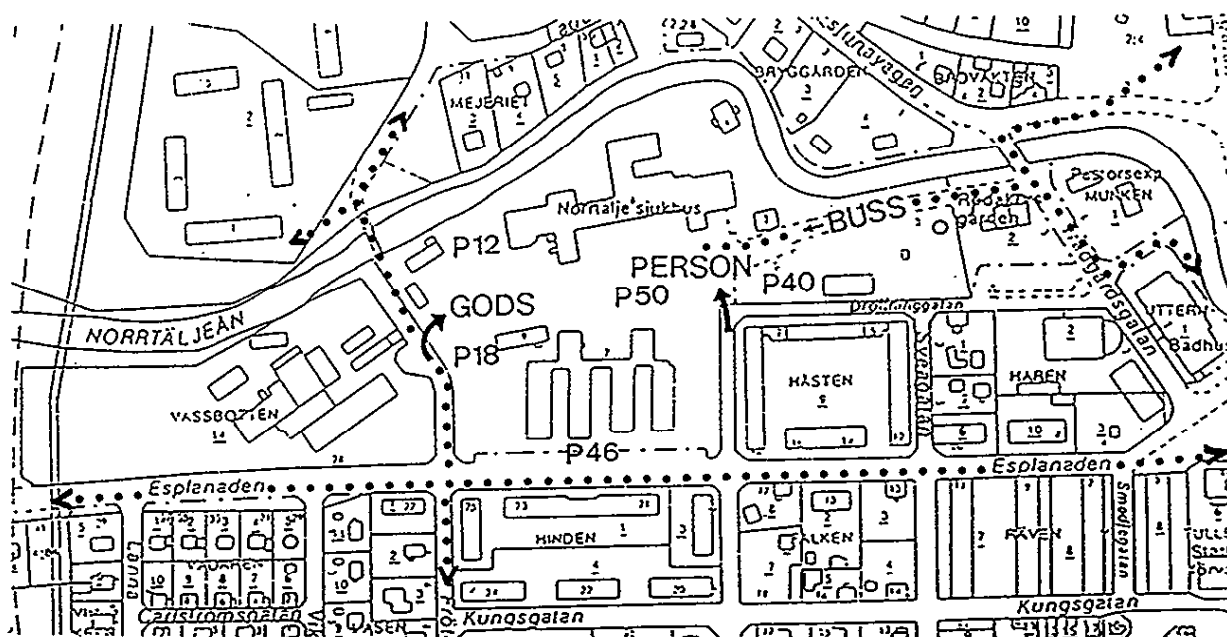
Angöringen av sjukhuset sker idag huvudsakligen på två olika ställen. När det gäller persontransporter är Drottninggatans västra del den viktigaste tillfarten, medan godstrafiken till och från sjukhuset till allra största delen går via norra delen av Frötunagatan.

Omedelbart väster om planområdet finns i översiktsplanen för Norrtälje stad en framtida genomfart/infart, den sk Västra vägen. Den nya vägen avses väsentligt komma att avlasta Stockholmsvägen, vilket också kan förväntas lindra belastningen på östra delen av Esplanaden. Huruvida Esplanaden kommer att få en anslutning till Västra vägen är ännu en öppen fråga.

Kollektivtrafikförsörjningen av sjukhusområdet sker idag med lokalbuss 650 som går Trädgårdsgatan-Lasarettsgatan-Götgatan. Turtätheten är 20-minuterstrafik på vardagar och entimmestrafik på lördagar och söndagar. Dessutom finns en särskild servicelinje, den sk näbbmusen, som angör sjukhuset. Denna linje går med entimmestrafik vardagar.

Parkeringssituationen i området kring sjukhuset är ansträngd, vilket har lett till att även gatuutrymmen används för bilparkering. Inom kv Lasarettet finns totalt cirka 180 parkeringsplatser för landstingsanställda och besökande, vilka markerats på nedanstående kartskiss. De 46 platserna utmed Esplanaden används även av kringboende.

För gång- och cykeltrafiken finns några särskilda huvudstråk. Från stadskärnan nås sjukhuset via åpromenaden, som dock slutar vid Lasarettsgatan. Från bussterminalen är den närmsta gångvägen via Gallbron. Denna gångförbindelse har underlättats genom ombyggnaden av Estunavägen. Dessutom finns ett nord-sydligt huvudstråk över gångbron väster om sjukhuset, vilket knyter samman stadsdelarna Grossgårdet och Vigelsjö, samt ett öst-västligt huvudstråk utmed Esplanaden som leder till gångbron vid Vargheden.

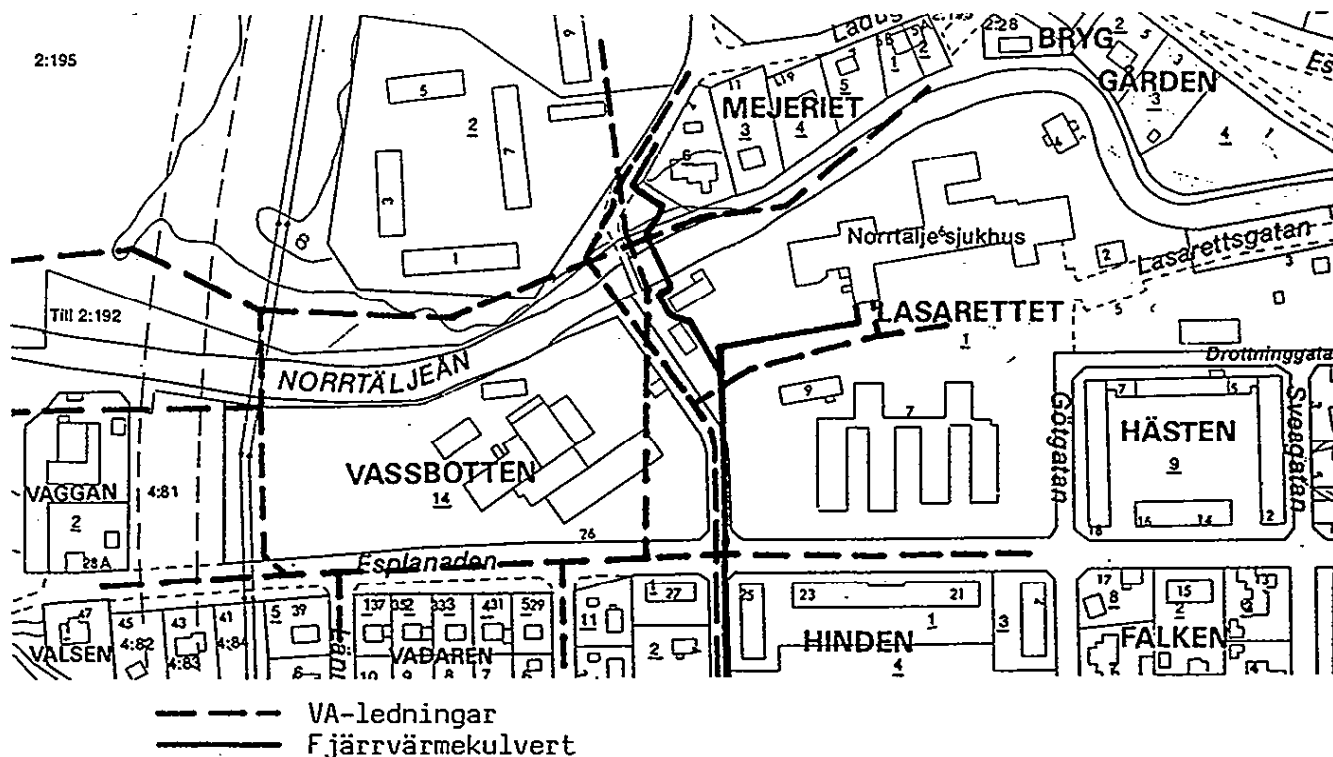
Ledningar

Norrtälje sjukhus är idag anslutet till stadens VA-nät på flera olika punkter. Under Frötunagatans norra del och vidare norrut över ån går ett antal större VA-ledningar, vilka troligen måste flyttas när denna mark ska bebyggas.

Elkraftförsörjningen av sjukhuset sker via en transformatorstation i själva lasarettbyggnaden. Dessutom finns en transformator intill ambulansgaraget, vilken försörjer intilliggande kvarter. Stationerna matas från ett kabelstråk i Frötunagatan och bedöms ha tillräcklig kapacitet även för den planerade sjukhusutbyggnaden. Längst västerut i planområdet finns en 20 kV kraftledning tillhörig Vattenfall. Intill denna luftledning finns krav på skyddsavstånd.

Televerkets ledningar kommer till lasarettbyggnaden söderifrån och grenar sedan ut sig inom sjukhusområdet och till kvarteret Vassbotten. Teleledningarna torde inte utgöra något problem för den tänkta sjukhusutbyggnaden.

Det kommunala fjärrvärmenätet försörjer idag delar av Grossgården och Flygfältet. Den nya fjärrvärmecentralen är under uppförande öster om regementet. En huvudledning för fjärrvärme har sin sträckning i Lundmansgatan-Frötunagatan. Från denna är lasarettet anslutet via en ledning som också fortsätter norrut över ån. Även denna ledning måste flyttas inför sjukhusbygget.

FÖRSLAG TILL FÖRÄNDRINGAR

Sjukhuset

Planförslaget syftar till att möjliggöra en omfattande utbyggnad av Norrtälje sjukhus med flera framtida tillbyggnadsetapper. En utgångspunkt har därvid varit att den gamla lasarettbyggnaden ska behållas och kunna anslutas till nybyggnaden som ska ha sin huvudentré mot öster. På den nordöstra delen av kvarteret har därför planbestämmelserna utformats för bevarande av byggnaden och marken runt denna. Eventuellt kan den östligaste tillbyggda delen av lasarettet, som idag inrymmer operationsavdelning, komma att rivas.

Eftersom Locum har för avsikt att hyra ut delar av den gamla byggnaden, och på sikt kanske avyttra hela byggnaden, föreslås en särskild planbestämmelse för denna del av kvarteret. Beteckningen D/K innebär att huset kan utnyttjas för vårdändamål och/eller kontor.

Den första etappen av det nya sjukhuset, som grundar sig på NSO sjukvårdsstyrelsens programbeslut i september 1992, är tänkt att förläggas ungefär mitt i det nya storkvarteret. Nybyggnaden i två våningar avses inrymma fyra vårdavdelningar, akutmottagning operation, röntgen, intensivvård, ny huvudentré med apotek samt teknisk försörjning. Programytan för dessa lokaler omfattar cirka 10500 kvm, men byggnadsrätten som även innefattar ambulansgaraget föreslås sättas till 14000 kvm bruttoarea. Därigenom finns möjlighet att förlänga de två flyglarna på ömse sidor om akutintaget söderut mot Esplanaden. Den tänkta byggnadskroppens läge framgår av illustrationen på nästa sida.

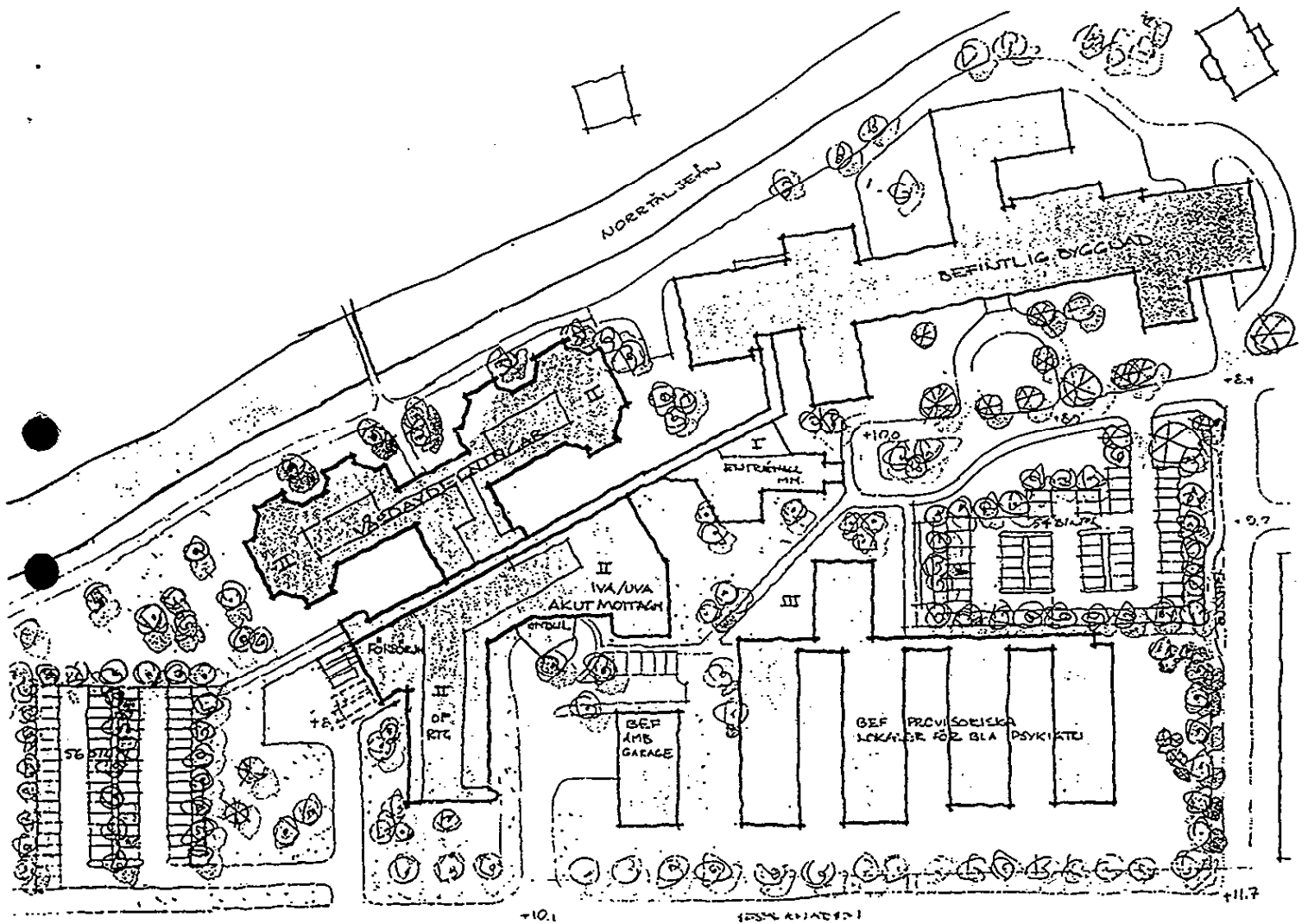
Framtida tillbyggnadsmöjligheter

Utöver den ovannämnda nya byggnaden inrymmer planförslaget tre byggnadsrätter för framtida tillbyggnad av sjukhuset. Söder om huvudentrén kan en ny flygel om totalt 5000 kvm i tre våningar uppföras, vilket förutsätter rivning av de befintliga barackbyggnaderna. Den nya flygeln kan tänkas inrymma medicinsk mottagning, administrationslokaler mm.

Omedelbart väster om första etappen föreslås en byggrätt på 4500 kvm bruttoarea, vilken planeras användas för ytterligare två vårdavdelningar, kök, matsal och teknisk försörjning.

Längst i väster föreslås en byggrätt på 3000 kvm som avses användas för psykiatrisk mottagning och vårdavdelning.

När och i vilken ordning dessa framtida tillbyggnadsmöjligheter kommer att utnyttjas är inte bestämt.

Trafikförsörjning

Planförslaget förutsätter att Sjukhuset trafikförsörjs via nuvarande gatunät, dvs huvudsakligen Esplanaden och Götgatan. Eftersom Norrtälje Byggmarknad flyttat från området sedan trafikräkningen gjordes och sjukhusutbyggnadens första etapp inte medför någon ökning av antalet anställda och vårdplatser, bedöms områdets trafikallstring tills vidare ligga kvar på nuvarande nivå. I ett senare skede kan dock området förväntas alstra något mer trafik än idag.

Utryckningsfordonen bör vanligtvis kunna ta Esplanaden, men vid högtrafiktid finns alternativa möjligheter, tex Frötunagatan. Om framkomligheten på Esplanaden så småningom visar sig bli för låg bör vissa förbättringsåtgärder övervägas. Breddning av Stockholmsvägen vid Esplanadens anslutning samt signalreglering av denna korsning är exempel på lämpliga åtgärder. Om Västra vägen byggs underlättas utryckningstrafiken oavsett om Esplanaden ansluts eller ej.

Ambulansinfarten till det nya sjukhuset avses bli från Esplanaden mitt för Frötunagatan. Angöringen av sjukhusets huvudentré föreslås ske från nordvästra hörnet av Drottninggatan.

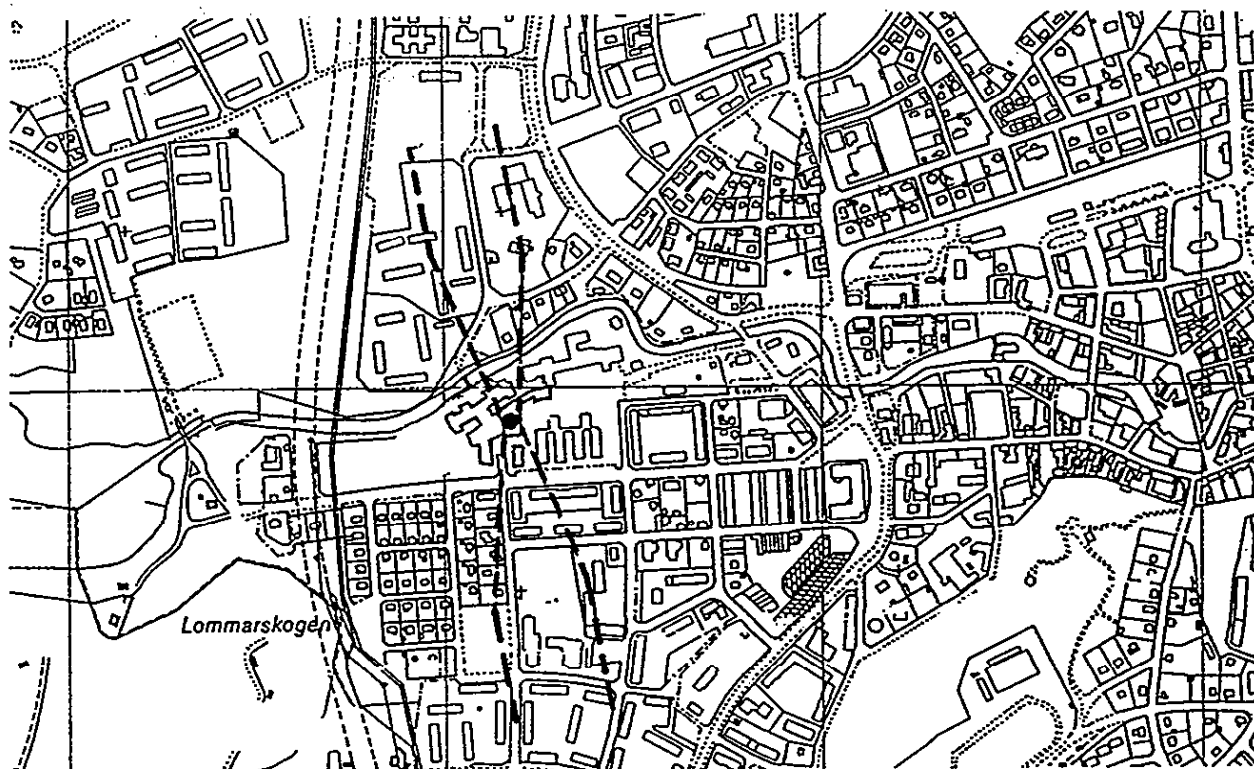
Övrig in- och utlastningstrafik, dvs tvättgods, sjukvårdsutrustning, sopor etc bör ske via en samordnad infart till kvarterets västra del. Eftersom sjukhusets kök tills vidare avses kvarligga i gamla byggnaden måste dock en transportmöjlighet behållas på norra sidan av byggnaden under en övergångsperiod.

Helikoptertrafik

Under planutredningens gång har möjligheterna att anordna en landningsplats för ambulanshelikopter studerats. Sjukvårdsstyrelsen har beslutat att den lämpligaste lösningen är en landningsplatta på taket till den nya akutmottagningen. Läget har därför markerats på plankartan med beteckningen h, och i bestämmelserna låsts till en lägsta plushöjd på 17,5 meter.

Landningsplattan avses utformas enligt de nya säkerhetsbestämmelserna och dimensioneras för helikopter typ Kawasaki BK 117. Enligt uppskattningar som landstinget gjort kan det när sjukhuset är färdigbyggt röra sig om cirka 200 landningar per år. Denna siffra kan i framtiden komma att öka till i genomsnitt en landning per dag.

Nedanstående kartskiss utvisar de båda tänkta inflygningsriktningarna till landningsplattan. Eftersom plattan är tänkt att ligga på en höjd av 17,5 meter torde kraven på hinderfrihet kunna uppfyllas utan problem. Möjligen är något träd nere vid Norrtäljeån för högt. Medan detaljplanen är utställd ska Locum utreda vilka bullernivåer som kan uppstå med anledning av helikoptertrafiken så att Miljö- och Hälsoskyddsnämnden kan ta ställning till detta innan planen antas.

Parkering

I planförslaget har två områden avsatts som parkeringskvarter. Det östra området, som i första hand är avsett för patienter och besökande, är tilltaget för att kunna byggas ut efterhand som behovet ökar. Fullt utbyggd kan denna yta rymma cirka 200 P-platser, vilket bedöms tillräckligt även för ett framtida större sjukhus. Området ska iordningställas med planterade träd och buskage. Om gamla lasarettbyggnaden i framtiden avstyckas och säljs måste detta åtföljas av ett avtal om upplåtelse av P-platser inom nämnda område.

För de anställda inom sjukhuset föreslås en parkeringsyta anordnas alldeles väster om första etappens byggnad. Denna parkering kan i en senare utbyggnadsetapp flyttas till det västra parkeringskvarteret, som rymmer åtminstone 50-60 P-platser.

De befintliga P-platserna utmed Esplanadens norra sida nyttjas idag dels som allmän parkering dels för de boende i kv Hinden. Kantstensparkeringen utmed Drottninggatans norra sida används mest av boende i kv Hästen. Om dessa båda parkeringar på sikt tas bort bör ersättningsplatser kunna skapas i östra delen av kv Lasarettet i form av gemensamhetsanläggning.

Kollektivtrafik

Lokalbusslinjen förutsätts angöra sjukhuset på samma sätt som sker idag, dvs via Lasarettsgatan. I syfte att förbättra framkomligheten kommer en enkelriktning av trafiken västerut att föreslås på Lasarettsgatan. Om den östligaste delen av kv Lasarettet i framtiden kommer att exploateras för annat ändamål än det nuvarande och Lasarettsgatan därvid avstängs för motorfordon kan bussarna gå Drottninggatan. Utrymme för en busshållplats har reserverats i västra kanten av Drottninggatan så nära sjukhusets huvudentré som möjligt.

Gång- och cykeltrafik

Huvudstråket för gång- och cykeltrafik från sjukhuset mot buss-terminalen och stadskärnan avses förbättras. Genom enkelriktning av Lasarettsgatan kan utrymme åstadkommas för att bygga riktiga gång- och cykelbanor utmed dess norra sida. Detta huvudstråk bör sedan få sin fortsättning västerut längs södra Åstranden, ända bort till gångbron vid Lommaränden. För att möjliggöra detta har i planförslaget en remsa allmän platsmark avsatts utmed hela norra sidan av kvarteret. En viktig positiv effekt av detta är att det kan förväntas avlasta cykeltrafik från Esplanaden, vilket får betydelse för trafiksäkerheten. Tillgängligheten till årummet har också stor vikt för miljöupplevelser och rekreation, tex i form av sportfiske.

Det nordsydliga huvudstråket i Frötunagatans förlängning kan inte behållas i sin nuvarande sträckning. I planförslaget har reserverats en tio meter bred markkremsa genom kvarteret, omedelbart väster om den västra utbyggnadsetappen, som ska upplåtas för allmän gång- och cykeltrafik. En provisorisk gångbana kan dock anläggas längre österut och användas under tiden fram till full utbyggnad. Det är viktigt att denna förbindelse hålls öppen även under byggnadstiden. Om gångstråket utmed åstranden i framtiden fullföljs västerut mot Vargheden kan gångbron vid lasarettet med fördel flyttas västerut till ett läge mitt för x-området. Härigenom skulle kontakten mellan Vigelsjö och stadskärnan-Grossgårdet förbättras.

Vatten och avlopp

Den befintliga dagvattenkylverten och huvudvattenledningen i Frötunagatans norra del måste flyttas. På samma ställe som den ovannämnda gångvägen genom kvarteret föreskrivs i planförslaget att marken ska hållas tillgänglig för underjordiska allmänna ledningar. Tekniska kontoret föreslår nu att dagvattnet leds till en oljeavskiljare i sydvästra hörnet av kvarteret och därifrån via ett dike och ett våtmarksfilter väster om kraftledningen. Lösningen är motiverad av ekonomiska och miljöskäl.

Förbindelsepunkterna för sjukhusets anslutning till det kommunala VA-nätet kan redan nu fastläggas. En förbindelsepunkt för nya sjukhuset kan erhållas intill den befintliga gångbrons södra landfäste. Reservanslutning till vattenledningsnätet kan ske från Esplanaden. Förbindelsepunkten till gamla lasarettet ligger i västra änden av Lasarettsgatan. Huruvida sjukhuset har behov av en egen reservvattentäkt och/eller egen rening innan avloppsvatten släpps på kommunens nät (tex från filmframkallning) måste klarläggas.

El och värme

Det elektriska kabelstråket i Frötunagatan måste flyttas på samma sätt som de ovannämnda VA-ledningarna. Den befintliga transformatorstationen i lasarettbyggnaden bedöms kunna behållas. Om stationen vid Esplanaden i framtiden behöver flyttas finns flera tänkbara lägen längre västerut.

Kommunens energibolag håller på att bygga en ny hetvattencentral för fjärrvärme invid regementet som ska vara klar att tas i drift till hösten 1994. Den gamla sjukhusbyggnaden är redan ansluten till fjärrvärmenätet via en ledning som passerar genom kvarteret Lasarettet och vidare norrut över ån. Ledningen måste flyttas på grund av sjukhusbygget. Hur detta ska ske är reglerat i avtal mellan Energibolaget och Landstinget. Det slutliga ledningsläget fastläggs genom ledningsrättsupplåtelse. Det nya sjukhuset bör också anslutas till fjärrvärmenätet.

Skyddsrum

I den nya sjukhusbyggnaden ska inrymmas tillräckligt antal skyddsrumspplatser för patienter, personal och besökande.

Miljökonsekvenser

Den arkitektoniska gestaltningen av nya sjukhuset bedöms kunna passa väl in i stadsbilden med tanke på den låga skalan, två respektive tre våningar. Vålgörande är också att den stora byggnadsvolymen uppdelats i flera mindre byggnadskroppar.

Som tidigare nämnts väntas inte sjukhusets första etapp alstra mer trafik än vad sjukhuset och byggmarknaden tillsammans gjorde 1989. Någon ökning av buller och avgaser från trafiken på Esplanaden och Götgatan behöver därför knappast befaras. Under byggnadstiden kan emellertid avsevärda ljudstörningar från lastbilar och byggmaskiner förekomma. Även provisoriska trafikregleringsåtgärder kan bli nödvändiga. Trots ovanstående bör sjukhusets fasader mot Esplanaden utföras bullerdämpande så att ljudnivåerna inomhus, nu och i framtiden, inte överstiger 40 dB(A) momentant. För fasaden längst i väster har i planbestämmelserna föreskrivits en dämpning om minst 35 dB(A) med hänsyn till den i översiktsplanen angivna sträckningen av Västra vägen. Ljudnivåerna som kan uppkomma på grund av ambulanshelikoptertrafiken ska utredas innan planförslaget antas.

Sophanteringen inom och från sjukhuset, särskilt i fråga om miljöfarligt avfall och riskavfall, måste lösas på ett sätt som miljö- och hälsoskyddsnämnden kan godkänna. Vidare är sjukhuset tillståndspliktigt enligt miljöskyddslagen. Denna prövning görs av länsstyrelsen och måste vara klar innan inflyttning.

ADMINISTRATIVA FRÅGOR

Planens genomförandetid är femton år från den dag antagandebeslutet vinner laga kraft. Angående frågor om marköverlåtelse, exploateringsavtal mm hänvisas till genomförandebeskrivningen.

Stadsbyggnadskontoret i maj 1993

Åke Widman
Generalplanearkitekt

Med anledning av byggnadsnämndens beslut 1993-06-17 har planhandlingarna kompletterats med helikopterlandningsplats.